

Verslag Domeinvergadering Sociaal d.d. 16 mei 2022

Verslag: Het Notuleercentrum

Aanvang: 16 mei 2022 om 17.00 uur

Vergaderlocatie: Raadzaal

Domeinvoorzitter: de heer Van Est

Domeingriffier: de heer Derikx

Aanwezige fracties (16): SPM, GroenLinks, D66, CDA, PvdA, Partij Veilig Maastricht, VVD, PvdD, VOLT, SP, PVV, 50PLUS, SAB, M:OED, Liberale Partij Maastricht, FvD

Aanwezige domeinleden (23): Boelen (SPM), Mülders (GroenLinks), Elfassih (D66), Van de Kandelaar (D66), Heine (CDA), Dreesen (CDA), Claessens (PvdA), Garnier (Partij Veilig Maastricht), Voorst (Partij Veilig Maastricht), Smeets (Partij Veilig Maastricht) Maillé (VVD), Merx (PvdD) Schweren (PvdD), Wilmes (VOLT), Van Gelooven (SP), Miesen (PVV), Meijer-Coninx (50PLUS), Tiber (SAB), Van Rooij (M:OED), Grul (M:OED), Van Keulen (Liberale Partij Maastricht), Rikers (FvD), Delescen (FvD)

Afgemelde domeinleden (1): Slangen (PvdA)

Aanwezig college: Wethouder Bastiaans, wethouder Bastiaens

Aanwezige ambtelijke ondersteuning: Cremers (agendapunt 5. Raadsvoorstel Concept centrumregeling 'Beschermd Thuis, Maastricht-Heuvelland, 2022 en verder), Cuypers en Casters (agendapunt 6. Informatiesessie actieprogramma dak- en thuislozen)

1. Opening, vaststellen agenda, besluitenlijst en verslag (mondeling)

De voorzitter opent de domeinvergadering om 17.00 uur en heet allen welkom.

Mevrouw Slangen van de PvdA heeft zich afgemeld. De heer Mülders van GroenLinks komt wat later. Geconstateerd is dat er voldoende fracties aanwezig zijn voor het quorum en dat de vergadering dus kan doorgaan.

De voorzitter herinnert de aanwezigen aan het tekenen van de presentielijst. Hij ziet uit naar een prettige vergadering, waarin de agendapunten goed en efficiënt behandeld worden. Er is een beperkt aantal agendapunten, maar om het niet te laat te maken zal de voorzitter goed letten op de voortgang van de vergadering.

De voorzitter noemt een aantal huishoudelijke zaken: het publiek volgt de vergadering via de livestream. Bij elk agendapunt is er één woordvoerder per fractie. Ten behoeve van de livestream en het verslag wordt de woordvoerders verzocht steeds hun naam en fractie te noemen. Bij elk agendapunt is in het RIS het doel van de behandeling aangegeven: mondeling, informatief, ter bespreking of ter voorbereiding van de besluitvorming. Er geldt een spreektijd van maximaal vier minuten per agendapunt. Als raadsleden willen interrumpen, kunnen zij dat aangeven door de hand even op te steken. De voorzitter herhaalt bij elk agendapunt de toezeggingen en/of het advies.

Rond 18.30 uur is er een pauze.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De besluitenlijst wordt vastgesteld.

In het conceptverslag van de vorige vergadering van 1 februari 2022 staat op de pagina's 8 en 9 abusievelijk de SP met als woordvoerder dhr. Boelen vermeld waar de SPM bedoeld wordt. Met deze correctie wordt het verslag vastgesteld.

2. Mededelingen, status toezeggingen (mondeling)

De voorzitter vraagt of een van de wethouders iets wil mededelen inzake de lijst van toezeggingen. Dat is niet het geval.

SPM (Boelen) wijst erop dat in de vorige vergadering is afgesproken dat de toezeggingen geactualiseerd zouden worden. Dit lijkt echter nog niet helemaal gebeurd te zijn. Als er straks een nieuw college komt, staan er anders nog namen bij van mensen die misschien al vertrokken zijn. Het is daarom wel goed de lijst te actualiseren. Gevraagd wordt in hoeverre deze is bijgewerkt.

Wethouder Bastiaens denkt dat dat voor een deel ook een taak is voor de Griffie. Het college kijkt wekelijks naar de lijst en geeft de stand van zaken periodiek aan de Griffie door. Wie precies de lijst bijhoudt, weet de wethouder niet.

De voorzitter antwoordt dat over het actualiseren is gesproken in de sociale driehoek. Er is al wel het een en ander opgeschoond, maar dat is nog niet helemaal klaar. Volgens de voorzitter was ook afgesproken wat te doen als men niet meer weet wat men met een toezegging moet: terugleggen bij de domeinvergadering om het na te vragen. Verder is het college verzocht om bij toezeggingen een datum aan te geven waarop men verwacht de toezegging te kunnen nakomen. Dit wordt in de volgende domeindriehoek weer opgepakt, dus het college kan zich daarop alvast voorbereiden.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) meent dat GroenLinks in het verleden heeft verzocht om een kolom toe te voegen, waarin duidelijk wordt aangegeven dat iets is afgerond.

De voorzitter geeft aan dat dit ook nog meegenomen wordt.

3. Rondvraag aan het college (mondeling)

De voorzitter meldt dat het agendapunt de domeinleden de gelegenheid geeft om de aanwezige collegeleden korte vragen te stellen over actuele onderwerpen die niet op de agenda staan. Het heeft de voorkeur dat de strekking van eventuele vragen aan een wethouder vooraf via mail aan de Griffie kenbaar wordt gemaakt. Uitgebreide politieke vragen dienen via de procedure van schriftelijke vragen te lopen. Op een later moment is nog een rondvraag aangekondigd door mevrouw Meijer-Coninx van 50PLUS.

50PLUS (Meijer-Coninx) constateert dat er sprake is van een zeer hoge inflatie, onder andere door de hoge energieprijzen. Ouderen met alleen AOW en een klein pensioen lijden hieronder. Er is een energiecompensatie toegezegd door het kabinet. 50PLUS stelt de vraag waarom het college wacht om nog een verdere uitvoering ter hand te nemen. Waar kunnen de inwoners die het niet meer redden, waaronder gepensioneerden met een pensioen dat al jaren niet meer geïndexeerd is, terecht? Is hierbij ook gedacht aan de niet-digitaal vaardige burger? Vindt het college dat het ontstaan van een nieuwe schuldproblematiek voorkomen moet worden? Intussen is de gemeente wel verantwoordelijk.

Wethouder Bastiaens dankt 50PLUS voor deze vraag. Het is een gedeelde zorg, iedereen ziet dat de kosten enorm oplopen. Het is ongelooflijk wat de inflatie doet. Dat geldt overigens niet alleen voor energie, dit weekend lieten allerlei overzichten zien dat er op heel veel kosten een inflatiecijfer is van tien procent of meer en dat is echt ongelooflijk hoog. Dat betekent dus dat mensen die het financieel al moeilijk hebben inderdaad voor nog grotere uitdagingen worden gesteld om het rond te krijgen. Het is een heel goede vraag wie er nu eigenlijk in aanmerking gaan komen voor de eenmalige energietegemoetkoming van het rijk. Het rijk heeft gemeenten bij herhaling beloofd € 800 ter beschikking te zullen stellen. De doelgroep die daarvoor in aanmerking komt is eigenlijk iedereen die tot maximaal 120% van het sociaal minimum zit en dat verschilt per groep. De wethouder heeft het zelf opgezocht en ontving toevallig ook een e-mail van een mevrouw die zich veel zorgen maakt over haar moeder, die in een soortgelijke situatie zit: AOW met een klein pensioen. Als het om gepensioneerden gaat, is 120% van het sociaal minimum gesteld op € 1.382 netto. Als je meer inkomen hebt dan dat bedrag, kom je dus niet in aanmerking voor de eenmalige vergoeding. Dat is niet iets dat de gemeente besluit, dat is landelijk zo besloten. Het college is eigenlijk al blij met 120%, het had ook 100% of 110% kunnen zijn. Dat laat onverlet dat er een groep buiten de boot gaat vallen. Alle mensen die een uitkering hebben van de gemeente Maastricht hebben in april al € 400 ontvangen. De gemeente heeft het geld van het rijk zelf nog niet ontvangen, dus dat was voor het college ook koffiedik kijken: wanneer komt het geld? Hoeveel komt er eigenlijk? Komt er echt € 800, of niet? Er is toch voor gekozen alvast € 400 te geven en vrij snel zal ook de volgende € 400 aan deze groep worden verstrekt. Natuurlijk is dat maar een beperkte groep, namelijk de mensen met een uitkering

via de gemeente waarvan het inkomen dus bekend is. Voor de rest van de doelgroep – mensen met dus een inkomen tot 120% van het sociaal minimum – wordt momenteel een regeling ontworpen, die naar verwachting half juni gereed is. Mensen met alleen AOW zullen daar wellicht voor in aanmerking komen, maar mensen met een klein pensioen erbij veelal niet. De moeder van de vrouw van wie de wethouder een mail ontving, zit er € 30 boven. Bij dit soort zaken is het de complexiteit dat er altijd ergens een grens zal liggen en dat de gemeente geld krijgt van het rijk om precies die ene groep te bedienen.

Gevraagd werd ook hoe dat zal gaan, digitaal of anderszins: beide opties zijn mogelijk. Men kan straks digitaal een aanvraag doen via de website van SZMH, maar kan voor zover de wethouder weet ook gewoon naar het Werkplein gaan. Kortom: het geld komt eraan, het college deelt de zorgen en weet dat het niet de problemen van iedereen gaat oplossen. Bij de huidige prijzen zal € 800 waarschijnlijk ook niet voldoende zijn en zullen er meer mensen in de schulden geraken. Die zullen dan via de Kredietbank toch geholpen moeten worden en dat kost de gemeente ook geld.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) vraagt hoeveel ruimte de gemeente van het rijk krijgt om de regeling in te vullen. Kan er bijvoorbeeld sprake zijn van een staffel, vanaf € 1.382 in stapjes oplopend, zodat ook mensen met een wat hoger inkomen een bepaalde energietoeslag kunnen krijgen?

Wethouder Bastiaens antwoordt dat dit met de betreffende middelen niet mogelijk is. De regeling geldt alleen voor mensen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Geld geven aan de groep die daarbuiten valt, zou uit de eigen gemeentelijke middelen moeten komen. Het is aan de gemeenteraad om eventueel te besluiten daar extra middelen voor uit te trekken. Dat is wel een moeilijke kwestie, die de wethouder niet direct adviseert.

M:OED (Van Rooij) heeft over dit punt al eerder vragen gesteld; de antwoorden daarop waren niet allemaal duidelijk. M:OED heeft begrepen dat jongeren en studenten die wel kunnen lenen, niet voor de regeling in aanmerking komen. Veel studenten en jongeren verdienen echter niet het genoemde bedrag. Zij kunnen misschien wel lenen om tot dat bedrag te komen, maar daarmee zijn zij niet uit de brand.

Wethouder Bastiaens beaamt dat eerder al is aangegeven dat jongeren en studenten er niet voor in aanmerking komen. Hij kent niet alle criteria uit het hoofd; als de vraag vooraf schriftelijk was gesteld, had hij zich daarop kunnen voorbereiden. Hoe dan ook komen zij niet in aanmerking. De wethouder vraagt het hem te laten weten, als de beantwoording van eerdere vragen niet duidelijk is.

SPM (Boelen) had bij de raadsgriffier een vraag aangekondigd met betrekking tot het IHP (integraal huisvestingsplan) primair onderwijs. SPM maakt zich zorgen over de ontwikkelingen bij de Groene Loper, waar blijkbaar vervuilde grond is aangetroffen en is benieuwd naar de stand van zaken. De fractie wil ook graag op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het bodemonderzoek.

De voorzitter heeft begrepen dat de vraag is doorgestuurd naar de ambtelijke organisatie.

Wethouder Bastiaens geeft aan dat dit onderwerp onder de portefeuille van wethouder Jongen valt. Hij heeft de vraag vooraf niet gezien en kent het antwoord niet. De vraag kan schriftelijk beantwoord worden. Hij vraagt de Griffier de vraag door te zetten naar wethouder Jongen.

4. Jaarplanning (ter informatie)

De voorzitter meldt dat de jaarplanning 2022 inzicht geeft in de onderwerpen die in de komende domeinvergaderingen op de planning staan. Na het publiceren van de vergaderagenda is er meer duidelijk geworden over de planning van het Rekenkameronderzoek 'P&C-cyclus als actief raadsinstrument aan de hand van de financiële tekorten sociaal domein'. Het onderzoeksrapport wordt door de Rekenkamer in de raadsvergadering van 31 mei a.s. aangeboden en kan dan in de domeinvergadering sociaal van 5 juli besproken worden.

In de jaarplanning staat dat de businesscase IKC Scharn gepland staat voor de domeinvergadering sociaal in juni en de business KKC De Groene Loper voor de vergadering in juli. Met de kennis van nu zullen beide businesscases in de domeinvergadering van juni besproken worden.

SPM (Boelen) vraagt aandacht voor het flinke aantal onderwerpen op de agenda van de vergadering van 5 juli. Hij vraagt zich af of die binnen de gestelde tijd besproken kunnen worden.

De voorzitter antwoordt dat de opmerking wordt meegenomen. Waarschijnlijk is er dan wel een andere voorzitter.

5. Raadsvoorstel Concept centrumregeling Beschermd Thuis, Maastricht-Heuvelland, 2022 en verder (voorbereiden besluitvorming)

De voorzitter licht het raadsvoorstel toe: beschermd wonen en Maatschappelijke opvang waren tot nu toe Een taak van de centrumgemeente die Maastricht voor de regio Maastricht-Heuvelland uitvoerde. Vanaf 1 januari is de doordecentralisatie beschermd wonen ingegaan, waardoor alle gemeenten inhoudelijk verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen. Op termijn worden ook de middelen voor beschermd wonen doorgedecentraliseerd en ontvangt iedere gemeente zelf de middelen voor beschermd wonen. De Centrumregeling beschermd thuis regelt de regionale samenwerking op het gebied van financiën, inkoop, beleid en toegang voor beschermd thuis. Het is vanavond niet de bedoeling om het beleidsplan te behandelen, aangezien de raad daar al over heeft besloten.

In het voorstel wordt aan de raad besluitvorming gevraagd over de volgende punten:

1. De gemeenteraad besluit de titel van het plan zicht op thuis te wijzigen in ' Zicht op Thuis. Beleidsplan 2021-2024. Regio Maastricht-Heuvelland;
2. De gemeenteraad besluit het college toestemming te verlenen tot het aangaan van de centrumregeling 'Beschermd Thuis, Maastricht-Heuvelland, 2022 e.v.
3. De gemeenteraad besluit de financiële gevolgen op te nemen in het budgettair kader bij de begroting 2023.

De voorzitter geeft de fracties de gelegenheid het woord te voeren in eerste termijn.

SPM (Boelen) begrijpt uit de stukken dat de andere Heuvellandgemeenten het beleidsplan nog niet hebben vastgesteld. Waarom is dat nog niet gebeurd? De regeling betreft ook 2022, geldt deze dan met terugwerkende kracht? De uitvoering werd tot nu toe door Heuvelland samen met de Westelijke Mijnstreek gedaan. Haakt de Westelijke Mijnstreek nu af, hoe gaat dat eruitzien? Klopt het dat er wordt afgestevend op een tekort van € 2,3 miljoen? Moet de gemeente dat ophoesten in de eigen begroting? De heer Boelen begrijpt dat de financiering voorsnog doorloopt en Maastricht het geld rechtstreeks blijft ontvangen tot 1 januari 2024 en dat er daarna een financieringsvorm komt vanuit de gemeenten. Klopt dat?

Partij Veilig Maastricht (Garnier) had dezelfde vragen (de eerste twee) als de heer Boelen. Daarnaast noemt hij dat de gemeente door de wijziging direct te maken krijgt met een stijging van een begroot budget van 13%, te weten een extra financiële uitgave van omstreeks € 2,6 miljoen. Wat betekent dat structureel? Wat betekent uitstel van de Wet woonplaatsbeginsel voor deze doorcentralisatie en het beleidsplan?

50PLUS (Meijer-Coninx) bespreekt dat het een alternatief zou kunnen zijn om een centrumgemeente te worden en het alleen voor de gemeente Maastricht uit te voeren. Waarom is dat alternatief niet benoemd, met bijbehorend kostenoverzicht? Financiën: onder punt 5 wordt ervan uitgegaan dat er onvermijdelijk budgetstijgingen zijn door de doordecentralisatie, uitname Wlz, reële tarieven en transformatiekosten. Is de conclusie juist dat dit pas vanaf 2023 gaat gelden en nog geen last geeft in 2022? Bij punt 5.C staat: 'ontstaat er aan de lastenkant een tekort van € 2 miljoen in 2023 oplopend tot € 2,6 miljoen in 2026'. Dat lijkt een vreemde formulering. Wordt niet gewoon bedoeld dat de kosten stijgen met € 2 miljoen, waarvoor geen dekking is? Betekent beslispunt 3, het opnemen van de financiële gevolgen in het budgettair kader van 2023, dat de gemeente de hogere lasten gewoon voor haar rekening neemt? Uit het formatiedossier blijkt dat het college in het sociaal domein weinig taakstelling heeft ingevuld. Moeten de kostenstijgingen niet worden opgevangen door de taakstellingen? Zijn de andere gemeenteraden al akkoord gegaan met het beleidsplan? Wat gebeurt er als door de andere raden eerst nog aanpassingen gevraagd worden? Komt het beleidsplan nog ter goedkeuring terug naar de gemeenteraad van Maastricht?

D66 (El Fassih) begrijpt dat het gaat om een beleidsplan dat al eerder door de raad is vastgesteld, maar heeft toch nog een aantal vragen. Uiteraard is D66 ook voor een regionale samenwerking, als dat voor alle partijen voordeel oplevert. Er komt echter een best groot structureel tekort aan en het is de bedoeling dat inkoop en overschotten gedeeld gaan worden. Het negatieve bedrag onder de streep is aanleiding tot vragen: is er daadwerkelijk een financieel voordeel bij een samenwerking? Voldoet de gemeente alleen aan de wettelijke verplichting of wordt er meer gedaan? Zo ja, hoeveel meer? Zijn de kosten verhoogd door de AmvB reële prijs

of omdat de organisatie niet op orde is? Op welke termijn worden de financiële middelen doorgecentraliseerd? Als de raad akkoord gaat met het stuk, hoe en ten koste van wat worden de tekorten dan opgevangen?

SP (Van Gelooven) constateert dat de Westelijke Mijnstreek uit de naamstelling van de regeling is weggelaten. Hoe zit dat? Waar komt de kostenstijging door de doordecentralisatie vandaan? Is het een bezuiniging in het sociaal domein? Kunnen andere gemeenten die de middelen nu zelf ter beschikking krijgen, onder het mandaat uitkomen en zich terugtrekken uit het samenwerkingsverband?

M:OED (Van Rooij) had deels dezelfde vragen als die al zijn gesteld en zal die niet herhalen. M:OED vindt ambulante zorg en begeleiding heel belangrijk en beschermd wonen zou daarbij in één adem genoemd moeten worden. Mensen van buitenaf maar ook van binnenuit dienen beschermd wonen niet als doel op zich te zien, maar als een tijdelijke voorziening tot er uitzicht is op een meer zelfstandige woonsituatie. Waar is dat in de begroting terug te zien, als het college die gedachte deelt? Hoe wordt de link gelegd met de preventieve ambities die de gemeente al heeft, ook in andere programma's?

Het is M:OED ter ore gekomen – en het is schokkend als het waar is – dat sommige organisaties die deze taken uitvoeren een budget ontvangen dat de komende jaren steeds een paar procent terugloopt, om ervoor te zorgen dat zij zelf ook economisch te werk gaan. Is dat juist en is dat, gezien loonkosten en dergelijke, redelijk en billijk? Verder zijn voor dit soort plannen nog meer woningen nodig, en die zijn er nu al niet. Is het mogelijk een overzicht te geven van hoeveel woningen aan de markt onttrokken worden door uitvoering van die plannen en wat het effect daarvan is op de woningmarkt in de regio?

PvdA (Claessens) stipt aan dat benoemd wordt dat overschotten van de bijdragen van betrokken gemeenten bewaard worden, maar ook jaarlijks weer worden uitgekeerd aan die gemeenten. Waarom worden die overschotten niet achter de hand gehouden voor onverwachte uitgaven? Er wordt gesproken over een verdubbeling en verergering van het aantal cases. Hoe wordt er vanuit dit beleidsplan omgegaan met oorzakenbestrijding, in plaats van alleen symptoombestrijding?

Wethouder Bastiaans licht toe dat van beschermd wonen naar beschermd thuis iets is dat Maastricht al doet, maar dat dit een paar jaar gelden ook landelijk is ingegeven door de commissie-Dannenberg. Het gaat erom dat iedereen een thuis heeft en dat mensen thuis ondersteuning krijgen om zo zelfstandig mogelijk verder te gaan met hun leven. Bij beschermd wonen blijkt dat een groep mensen met ggz-problematiek heel moeilijk naar zelfstandig wonen kan. Het kabinet heeft de aanpassing gedaan dat mensen die geen zicht hebben op zelfstandig wonen, naar de Wlz gaan. Daaromtrent werd rekening gehouden met ongeveer 30%, maar landelijk blijkt dat percentage hoger en in deze regio zelfs 54%. Die mensen gaan over naar het zorgkantoor en vallen dan niet meer onder de gemeente, daarom wordt het budget ook gekort met 54%. Er werd een tijdlang een budget ontvangen van in totaal zo'n € 34 miljoen voor de hele groep, maar dat geld is niet volledig aan die taak besteed; er werden ook tekorten bij de Wmo en Jeugd mee opgevangen. Dat kon, mede door scherpe tariefafspraken met aanbieders. Een reden voor het nu verwachte tekort van € 2 miljoen is de plicht om reële tarieven te betalen aan aanbieders. Bij het vormgeven van de opgave om te gaan van beschermd wonen naar beschermd thuis, zullen deels ook incidentele middelen nodig zijn. Er is geen tekort binnen het taakveld, daarvoor worden voldoende middelen ontvangen van het rijk, maar er is wel een tekort op de begroting omdat de middelen die voorheen elders gebruikt werden, terug moeten naar het uitvoeren van deze taak.

SPM (Boelen) begrijpt wat het tekort betreft het verschil niet goed tussen het taakveld en de begroting. Voor het taakveld is voldoende geld, maar op de begroting – van het sociaal domein – niet? Het lijkt echter alsof in het voorstel staat dat er een tekort is in het taakveld en niet in de begroting van het sociaal domein.

Wethouder Bastiaans verduidelijkt dat er voor beschermd wonen geen tekort is, omdat daar voldoende middelen voor worden ontvangen. Die zijn echter in het verleden deels ook voor andere zaken gebruikt en op die plekken ontstaat een tekort.

De Westelijke Mijnstreek wordt inderdaad niet meer genoemd in de naamgeving van de regeling, omdat die een eigen beleid en inkoop wil voeren en daarom uit de gezamenlijke regeling treedt. Dat is een paar jaar terug al aangegeven en in gang gezet.

Een belangrijk punt, zeker ook voor de regiogemeenten, is de norm voor opdrachtgeverschap. Daarbij kijkt men als omliggende gemeenten hoe men vooral kan samenwerken. Het is immers niet zo dat mensen uit bijvoorbeeld de gemeente Eijsden-Margraten of Vaals voor beschermd wonen naar Maastricht moeten komen. Opvang en ondersteuning in de eigen woonomgeving willen bieden, betekent dat dit ook in de eigen regio georganiseerd moet worden. De regiogemeenten en ook de woningcorporaties zullen dit samen goed op moeten pakken.

Met betrekking tot de woningmarkt licht de wethouder toe dat het plan Zicht op Thuis ook een 'vlekkenplan' kent, waartoe bekeken wordt of er de juiste data voor zijn, welke behoefte er zijn per gemeente en hoe dat wordt opgepakt met de partners, waaronder de zorgpartijen. Daar is dus aandacht voor, maar daar komt wel scheiden van wonen en zorg.

Het uitstellen van het woonplaatsbeginsel heeft op zich geen effect op de te maken afspraken. Maastricht wil met de regiogemeenten op inhoud samen verder en dat betekent recht doen aan de vraag van de mensen met behoefte aan ondersteuning. Met een objectief verdeelmodel zouden vanaf 2023 de middelen alvast verdeeld worden, maar dat is nu ook *on hold* gezet. Hierover komt voor de zomer meer duidelijkheid. Voor zover de wethouder bekend is heeft dat geen effect op de financiële situatie van Maastricht, de stad blijft de middelen ontvangen. Vanwege de norm voor opdrachtgeverschap wil dat overigens niet zeggen dat Maastricht ervoor zou kunnen kiezen om een en ander alleen te doen en dan voordeliger uit te zijn.

SP (Van Gelooven) merkt op dat de beschikbaarheid van woonruimte in de regio het fundament van dit plan is. Wordt er rekening mee gehouden dat die er weleens niet zou kunnen zijn?

Wethouder Bastiaans antwoordt dat het plan onderwerp van gesprek is met de gemeenten en woningcorporaties. Als een gemeente akkoord gaat met het plan, moet zij ook zorgen voor commitment. Al sinds 2020 wordt samen met de corporaties beken wat er qua woonruimte nodig is in Maastricht en de aanpalende gemeenten, maar garanties kan de wethouder niet geven want er is inderdaad sprake van een krappe woningmarkt.

Het beleidsplan is als eerste vastgesteld door Maastricht. Het is een omissie dat het niet eerder ook naar de regiogemeenten is gegaan. Toen het plan vorig jaar aan de gemeenten werd gepresenteerd, was het niet helder dat het ook voorgelegd moest worden aan de gemeenteraden. Het gaat om een gezamenlijk plan, maar het is dus nog niet door alle colleges formeel vastgesteld. Dat gebeurt de komende tijd.

Gevraagd werd of Maastricht de wettelijke verplichtingen uitvoert, of meer doet. De wethouder meldt dat het gaat om de wettelijke verplichtingen, er is geen sprake van een soort nieuwe Maastrichtse maat. Natuurlijk staat het plan niet op zich, maar hangt het samen met het bieden van ondersteuning aan mensen richting zelfstandigheid en 'begeleiding individueel' en 'begeleiding groep'. Het is evident dat in de ambulante zorg en begeleiding uiteraard een fasering zit.

Er is inderdaad sprake van een teruglopend budget, omdat de overheid verwacht dat een andere manier van zorg leveren en inkopen tot minder kosten leidt. Dat is natuurlijk nog maar de vraag, dat zal scherp gemonitord worden.

Een belangrijk aspect is dat er bij eerdere afspraken met de regio geen solidariteit was bedongen. Als er overschotten waren, zouden die voor Maastricht zijn. De afgelopen jaren waren er echter tekorten en die heeft de stad volledig voor haar rekening genomen. In de voorliggende centrumregeling wordt uitgegaan van 95% van het beschikbare budget voor beschermd wonen en er worden afspraken gemaakt met betrekking tot tekorten of overschotten. Het is dus niet automatisch zo dat overschotten jaarlijks teruggaan naar de gemeenten; als een gemeente die zou willen hebben, moet dat besproken worden in het portefeuillehoudersoverleg en dient de meerderheid akkoord te gaan. Normaal gesproken gaan eventuele overschotten in een reservepot en komt het geld ten goede aan de beoogde doelstellingen.

CDA (Heine) wijst erop dat de integrale adviesraad sociaal domein (iASD) heldere overleg- en adviesstructuren met de buurgemeenten adviseert. Komt het met betrekking tot de overschotten straks dan blijkbaar aan op wel of geen meerderheid onder de portefeuillehouders, of wordt er binnen zo'n adviesstructuur al wel gekeken naar wat eventueel dan een gezamenlijke verantwoordelijkheid inhoudt?

Wethouder Bastiaans antwoordt dat er verschillende vormen van overleg zijn. Zo vindt er structureel ambtelijk overleg plaats en komen de betrokken portefeuillehouders elke zes weken bij elkaar; zaken worden voorbereid en kunnen dus niet als een verrassing worden voorgelegd.

De voorzitter constateert dat de wethouder de vragen heeft beantwoord en gaat over tot de tweede termijn.

Tweede termijn

SP (Van Gelooven) meldt dat hij in de eerste termijn ook sprak namens GroenLinks, omdat de heer Mulders toen nog niet aanwezig was.

De SP wil in algemene zin op dit dossier een lans breken voor preventie en voor jongeren die buiten beeld zijn. Zit de decentralisatie die punten niet in de weg? Er is extra budget nodig; dat is naar de inschatting van de SP niet bestemd voor verbetering van de dienstverlening, maar voor organisatorische kosten en dat is erg jammer. Wat is daarop de reactie van de wethouder?

SPM (Boelen) bespreekt dat een van de beslispunten in het raadsvoorstel is het college toestemming te geven om een centrumregeling af te spreken. Hij neemt aan dat ervan wordt uitgegaan dat alle gemeenten aansluiten. Als dat niet zo zou zijn, moet de wethouder dan terugkomen bij de raad of kan er dan toch een centrumregeling worden afgesproken, met minder gemeenten? Betekent dat dan toch een centrumregeling met terugwerkende kracht per 2022, of wordt er dan gekozen voor een andere termijn? Die vraag werd in de eerste termijn niet beantwoord. De heer Boelen vraagt of zijn begrip van beslispunt 3 klopt dat er straks niet € 2 miljoen tekort is in het taakveld maar wel in de begroting, en dat daar dekking voor gevonden moet worden in de begroting van 2023. Dat kan dan op een heel ander vlak zijn dan hier gepresenteerd wordt en het college komt daartoe dan met een voorstel.

GroenLinks (Mulders) dankt de heer Van Gelooven voor zijn eerdere inbreng mede namens GroenLinks. Voor de goede orde verklaart hij dat dit niet betekent dat de fracties spoedig gaan fuseren; de woordvoerder van de fractie de heer Jansen was verhinderd en de heer Mulders moest zich hierheen haasten.

M:OED (Van Rooij) stelt een vraag die in de eerste termijn nog niet volledig werd beantwoord: hoe wordt verbinding gemaakt met preventieve ambities die de gemeente al heeft op andere dossiers? Beschermd wonen heeft veel te maken met zaken zoals andere preventiepunten en vroegsignalering, hoe wordt de link daarmee duidelijk, hoe komt dat terug in het beleid? Ook vroeg hij in de eerste termijn hoe de uitstroom naar een zelfstandige woonsituatie terug te zien zal zijn in de begroting; er kan dan een specifiekere en daardoor beter meetbaar doel aan gekoppeld worden. Het gaat nu vooral om wensen en ambities, maar hoe die behaald worden is nog niet helder.

De heer Van Rooij vindt het schokkend als het budget voor organisaties, die voor de gemeenten een aantal taken uitvoeren, elk jaar met 5% afneemt om kosteneffectiviteit aan te moedigen. Hoe ziet de gemeente voor zich dat zo'n club mensen hetzelfde werk elk jaar voor minder geld moet gaan doen? En als het inderdaad voor minder geld kan, wat is er dan al die tijd gedaan? Gaat het inderdaad om dezelfde taken en gaat er elk jaar 5% van het budget af? Is dat eerlijk en billijk? Er gaat ook meer uitgegeven worden aan ggz-expertise. Dat is best duur, hoe kan dat zo efficiënt mogelijk ingezet worden? Het is M:OED niet helder hoe inzet daarvan leidt tot het voorkomen van beschermd wonen; is dat misschien de connectie met andere preventieve ambities?

D66 (Elfassih) is nieuwsgierig of het uit de samenwerking treden door de Westelijke Mijnstreek voor hen een voordeel is. Maastricht voorziet immers een begrotingstekort; is het wat dat betreft dan eigenlijk wel slim om samen te werken? Verder is er al sprake van een krapte op de woningmarkt; studenten kunnen geen woning vinden, mensen die gezinsuitbreiding willen ook niet en er moeten binnenkort ook vluchtelingen uit Oekraïne gehuisvest worden. D66 maakt zich daar zorgen over, kan er wat vlotter mee aan de slag gegaan worden?

Wethouder Bastiaans legt uit dat de kostenstijging ten eerste te maken heeft met het moeten bieden van reële tarieven. Inderdaad moeten de beschikbare middelen ingezet worden voor de ondersteuning van de mensen. Er gaat een groter deel naar de organisaties, maar er wordt wel gevraagd wat zij daarvoor gaan leveren en de gelden gaan niet allemaal naar zaken als overhead. De gemeente heeft een tijdlang gewoon lage tarieven betaald. Er komt nu een andere financieringsvorm, te weten taakgerichte financiering; daarmee kunnen de aanbieders de middelen zo inzetten dat zij kunnen doen wat nodig is voor de cliënt. De financiering neemt inderdaad wel af. Het voordeel van het maken van nieuwe afspraken en duidelijkheid inzake uitneming van de Wlz, is dat er nu afgestapt kan worden van afspraken voor steeds maar een jaar. Er komen meerjarige afspraken en dat ligt ook vast. Er wordt wel geïndexeerd. Een bijkomend punt is dat er nu bij een arrangement beschermd wonen door gemeente ook wordt betaald voor de wooncomponent, terwijl mensen eigenlijk te weinig leren over het omgaan met eigen woonlasten. Bij beschermd thuis betaalt de gemeente op den duur voor wat er daadwerkelijk wordt gedaan; de gemeente biedt ondersteuning. Met het oog op de woningmarkt bespreekt de wethouder dat de mensen die nu in beschermd wonen zitten dus inderdaad ergens wonen, veelal bij zorgpartijen. Ook op die plekken kan men kijken naar het toelaten van het scheiden van wonen en zorg. Het is dus niet zo dat elke vraag inzake het plan Zicht op Thuis tot vraag naar extra woningen leidt. Samen met zorgpartijen kan bekeken worden hoe dit gezamenlijk opgelost kan worden. Er wordt heel gericht gekeken naar wat er nodig is, wat precies de ondersteuningsvraag is en wat en welke partij daarbij past. Daar zal de gemeente strakke regie op gaan voeren en strikt op sturen.

Preventie en het in beeld krijgen van jongeren komt terug in verschillende beleidsonderdelen en heeft ook te maken met vroegsignalering. De gemeente probeert ook mensen met schulden veel sneller in beeld te krijgen en zicht te hebben op de oorzaken. Risicogroepen worden beter in kaart gebracht, bijvoorbeeld door gesprekken met scholen en maatschappelijke organisaties. Het voordeel van de nieuwe regeling is ook dat de gemeente straks bij Jeugd en Wmo niet meer in gesprek hoeft met ruim tweehonderd partijen, maar met een aanzienlijk kleiner aantal. Dan kan er ook intensiever gesproken worden over de instroom: wie stromen in, wat

zijn de behoeften, hoe zit het met doorstroom? Er kan veel sterker gestuurd worden op de kwalitatieve doelstellingen. Als de voorzitter dat toestaat, kan mevrouw Cremers daar zo meteen wellicht een ander nader over toelichten.

Als gemeenten toch niet meegaan, komt het college inderdaad terug bij de raad. De verwachting en hoop is echter dat alle gemeenten meedoen; dat is voordeliger voor Maastricht maar ook voor de andere gemeenten, omdat het voor de regiogemeenten lastig is dit allemaal zelf te organiseren.

De Westelijke Mijnstreek kiest desondanks voor een eigen regeling, omdat men een heel andere inkoopssystematiek wil hanteren en er ook een heel ander beleidsplan, dat minder goed aansluit, aan ten grondslag ligt dan bij Maastricht en de Heuvellandgemeenten.

Met betrekking tot het meetbaar maken van ambities licht de wethouder toe dat bij het nu voorliggend beleidsplan in het derde kwartaal van dit jaar een uitvoeringsplan komt, waarin indicatoren worden opgenomen voor het meten van prestaties. Die worden ook opgenomen in de contracten met de aanbieders. Er worden straks afspraken gemaakt met vijf of zes partijen, waardoor gemeenten de vinger veel nauwer aan de pols kunnen houden en beter zichtbaar is welke mensen uitstromen, of mensen op de juiste plekken instromen en hoe de plannen voor uitstroom eruitzien. Vóór de uittreding van de Wlz bleven mensen eendeloos zitten in beschermd wonen, nu die groep eruit is mag verwacht worden dat mensen die instromen bij beschermd thuis het uiteindelijk zelfstandig gaan redden. Dat soort zaken wordt strak gemonitord.

Met betrekking tot de woningmarktproblematiek wordt samen met corporaties en zorgpartijen gekeken naar slimme oplossingen. Zorgpartijen hebben bijvoorbeeld niet altijd graag zelf vastgoed in bezit, daar zouden ook andere afspraken over gemaakt kunnen worden.

SPM (Boelen) komt terug op het begrotingstekort van € 2 miljoen, niet binnen het taakveld zelf maar wel in het sociaal domein. Gevraagd wordt of dat wordt opgevangen binnen het domein of in de totale begroting. Dat is een belangrijk punt; de SPM veronderstelt dat het nieuwe college daartoe met een voorstel komt.

Wethouder Bastiaans antwoordt dat er inderdaad een voorstel zal komen. Wel blijft gelden dat in eerste instantie binnen het domein wordt bekeken hoe een tekort kan worden opgevangen.

SAB (Tiber) bespreekt dat het bij beschermd wonen en beschermd thuis vaak gaat om mensen met langdurige of zelfs levenslange problematiek. Zij hebben wellicht meer behoefte aan structureel beschermd wonen dan dat het doel uiteindelijk wonen in een reguliere setting is. Deze doelgroep zal immers altijd begeleiding nodig blijven hebben. Is het met het oog daarop een optie om bijvoorbeeld jongeren in zorgwoningen tussen ouderen te laten wonen? Dat kan een win-winsituatie zijn. Het is niet meer van deze tijd om bepaalde woningen alleen te bestemmen voor bepaalde doelgroepen zoals 65-plussers. Op die manier komen er – omdat ouderen nu eenmaal een keer sterven – ook sneller woningen voor jongeren beschikbaar.

De voorzitter wijst erop dat er twee spreektermijnen zijn geweest. Het is de bedoeling dat er nu alleen nog korte interrupties zijn en geen hele betogen meer gehouden worden.

Wethouder Bastiaans bespreekt dat de groep die het nooit zelfstandig zal redden, onder de Wlz valt. Bij instroom moet daar dus heel goed naar gekeken worden.

Andere soorten woonvormen zoals kleinschalige woonvormen en het mixen van doelgroepen past in het beleidsplan en wordt ook al gedaan in de stad. Een aantal mensen dat eigenlijk naar een volgende fase van beschermd wonen of beschermd thuis kan, woont bijvoorbeeld tussen studenten en statushouders.

M:OED (Van Rooij) vraagt of het uitvoeringsplan, dat later in het jaar komt en waarin ook de indicatoren worden opgenomen, in de domeinvergadering wordt besproken en vastgesteld. Kan er een kopie in het plan worden toegevoegd waarin de verbinding met andere beleidslijnen en (preventieve) maatregelen wordt aangegeven? Het is de heer Van Rooij nog steeds niet helder of zorgaanbieders elk jaar inderdaad 5% minder budget krijgen en of dat wenselijk is. Moeten zij nu elk jaar opnieuw inschrijven of geldt een inschrijving voor meerdere jaren?

Mevrouw Cremers beantwoordt de vraag over financiering. Er is sprake van meerjarige contracten van in principe acht jaar en dus niet van jaarlijks inschrijven. Na twee en vijf jaar zijn er wel verlengingsperiodes, dan kunnen beide partijen aangeven wel of niet verder te willen. Bij stoppen volgt er een nieuwe aanbesteding en inschrijving. Wat middelen betreft is afgesproken eerst het daadwerkelijke gebruik te bekijken en dan pas te beslissen of het budget wel of niet wordt afgeschaald. De gemeente wil natuurlijk niet meer uitgeven dan nodig is. Als er bijvoorbeeld veel gebruik wordt gemaakt van de goedkoopste vorm (beschermd wonen zonder verblijf), kan de bijdrage van de gemeente omlaag. (Loon)kosten worden sowieso geïndexeerd.

Wethouder Bastiaans vult aan dat er ook consultatierondes met de aanbieders zijn, waarbij zaken en dus ook de financiering nauw worden afgestemd. In de uitvoeringsagenda worden in elk geval de belangrijkste

indicatoren waarop gemeten gaat worden opgenomen: instroom, doorstroom, uitstroom en klanttevredenheid. Met het 'vlekkenplan' wordt bekeken welk type woningen en voorzieningen nodig zijn en hoe het daarmee staat. Wat het aangeven van de samenhang met ander beleid betreft, zal de wethouder dit opnemen in de uitvoeringsagenda.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) vraagt of de contractperiode van acht jaar een wettelijke termijn is of dat die eventueel gewijzigd kan worden. Blijft die termijn ook van kracht in het nieuwe beleidsplan? In acht jaar kan er immers veel veranderen, ook binnen een organisatie.

Wethouder Bastiaans antwoordt dat de periode van acht jaar in verschillende fases is opgebouwd en contracten dus niet in beton gegoten zijn. Als er aan de kant van de aanbieder of de gemeente veranderingen zijn, gaat men daarover in gesprek.

SP (Van Gelooven) vraagt een toelichting op hoe er wordt omgegaan met het advies van de iASD. Dat is een mooi stuk, waaruit echter niets is overgenomen in het beleidsplan.

De voorzitter benadrukt dat het beleidsplan zelf niet het onderwerp is in deze vergadering.

Wethouder Bastiaans meldt dat de iASD al eerder een ongevraagd advies uitbracht en heeft aangegeven achter het plan te staan. Op het nu gegeven advies is uitvoerig teruggekoppeld dat een aantal punten zal terugkomen in het uitvoeringsplan en verduidelijkt is hoe bepaalde zaken geïnterpreteerd moeten worden.

De voorzitter constateert dat alle vragen zijn gesteld en beantwoord en rondt de beraadslaging af. De domeinleden geven aan dat het voorstel rijp is voor besluitvorming. Enkelen willen eerst in hun fractie bespreken of het voorstel wel of geen hamerstuk is. De voorzitter verzoekt hen de uitkomst daarvan door te geven aan de Griffie.

De vergadering wordt geschorst van 18.10 tot 18.55 uur.

6. Informatiesessie actieprogramma dak- en thuislozen (ter informatie)

De voorzitter heropent de vergadering. Bij dit punt worden licht het college de ontwikkelingen rondom het actieprogramma toe. Er ligt geen raadsvoorstel voor en er is dus geen besluitvorming aan de orde. Na de presentatie zijn de domeinleden in de gelegenheid om vragen te stellen en in gesprek te gaan over het onderwerp. Wethouder Bastiaans geeft een inleiding en introduceert de presentatiegevers.

Wethouder Bastiaans geeft het woord aan twee beleidsmedewerkers Zicht op Thuis waarop zij erg trots is, mevrouw Cuypers en de heer Casters. Zij zullen de domeinleden meenemen in de aanpak in Maastricht van dak- en thuisloze jongeren, wat iedereen aan het hart gaat.

Mevrouw Cuypers en de heer Casters geven een presentatie. (zie vergaderstukken)

Op een van de slides staan allerlei logo's van betrokken organisaties. Daar komen er nog twee bij: Porthos en de Stichting Zonnewende.

Wethouder Bastiaans meldt dat de foto op een van de slides, van een meisje op een bankje, ook in haar werkkamer staat. Je ziet iemand zitten en vraagt je af wie die persoon is. Het gezicht is niet te zien, waardoor je er een eigen verhaal bij bedenkt. Het gaat er dus vooral om jongeren echt te zien en te horen en vervolgens daadwerkelijk te handelen en dat is wat de ketengroep doet. Een actiepunt om zeker verder op te pakken is het in beeld krijgen van jongeren die nu nog buiten beeld zijn. De wethouder bedankt de beleidsmedewerkers voor hun presentatie.

De voorzitter geeft de domeinleden de gelegenheid om vragen te stellen.

GroenLinks (Mülders) mist bij de genoemde partijen het LVO (Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs), dat in dezen ook zeker iets zou kunnen betekenen. Waarom staat het LVO er niet bij?

PvdA (Claessens) heeft dezelfde vraag.

Wethouder Bastiaans antwoordt dat de gemeente inzake vroegtijdige schoolverlaters intensieve contacten heeft met de scholen. Indirect is het LVO dus ook betrokken in de keten.

SPM (Boelen) vindt dat uit de presentatie enthousiasme en gedrevenheid spreekt en dat is een goed teken. Wat is de definitie van 'jongeren' en als iemand niet meer in die categorie valt, wat gebeurt er dan? In elk geval dient een goede overdracht geborgd te zijn.

Mevrouw Cremers antwoordt dat Maastricht voor jongeren als richtlijn 18 tot 24 jaar hanteert. Landelijk loopt dat niet parallel en bij voorkeur wordt de leeftijd opgeschroefd naar 27 jaar. Een dakloze jongere zou als hij of zij 24 jaar wordt officieel over moeten van de jongerenopvang naar de dag- en nachtopvang van het Leger des Heils. Geprobeerd wordt die scheidslijn wat losser te laten en te kijken naar wat de jongere in kwestie nodig heeft in plaats van per se naar de kalenderleeftijd, maar ook landelijk behoeft dat punt nog wel aandacht. Tevens wordt geprobeerd meer aansluiting te maken met de groep jonger dan 18 jaar. De jongerenregisseur waarborgt dat de mensen ook in beeld blijven als zij officieel geen jongere meer zijn en pas losgelaten worden als er sprake is van een passende en duurzame oplossing.

Wethouder Bastiaans vult aan dat er allerlei partijen in de ketengroep zitten of ermee verbonden zijn, die contact hebben met de jongeren. Dat zijn niet alleen partijen waarbij de ondersteuning stopt als iemand 25 jaar wordt. Dat biedt continuïteit en is belangrijk voor een warme overdracht.

M:OED (Van Rooij) noemt het rapport 'De basis op orde dak- en thuisloze jongeren' van Movisie, waarin de initiatieven van de veertien pilotgemeenten uiteengezet worden. Heeft de gemeente Maastricht daar kennis van genomen en wat heeft zij ervan geleerd? Welke definitie wordt precies gehanteerd, dakloos en thuisloos, of hoort daar nog iets bij? Een Europese organisatie maakt bijvoorbeeld onderscheid tussen dakloos, thuisloos, onveilig en ontoereikend. Wat gaat er concreet gedaan worden om de nu nog onzichtbare jongeren op te sporen? LHBTI-jongeren en jongeren met een migratieachtergrond hebben een grotere kans dak- en thuisloos te worden en opvang voor deze groepen gebeurt niet altijd veilig en voldoende sensitief. Krijgen deze groepen extra aandacht, zijn er bijvoorbeeld specifieke trainingen voor hulpverleners?

Mevrouw Cremers heeft het rapport van Movisie gelezen. Maastricht heeft daarvoor ook input gegeven. Wat de gemeente vooral uit deelname aan het landelijk actieprogramma heeft gehaald is de samenwerking die eruit is ontstaan, ook met andere gemeenten. Het landelijk actieprogramma is vorig jaar afgerond, maar de reflectiesessies met en het door VWS betrekken van de deelnemende gemeenten lopen nog door.

M:OED (Van Rooij) vraagt of er een overzicht gegeven kan worden van de *lessons learned*, ook van de andere gemeenten. Hij is benieuwd wat het college daarvan vindt en of de geleerde lessen ook hier van toepassing zijn en waarom wel of niet.

Mevrouw Cremers antwoordt dat dat zeker kan. Ook is er een document waarin de best practices van Maastricht en de andere pilotgemeenten staan. LHBTIQ-jongeren en jongeren met een migratieachtergrond worden zeker ook in Maastricht gezien en opvangmedewerkers volgen daaromtrent inderdaad bepaalde trainingen. Er kan zeker nog wel meer gedaan worden, want dat zit nog niet heel specifiek in de aanpak.

De heer Casters vult aan dat er niet voor niets wordt gesproken van 'alle jongeren een thuis'. Wat de oorzaak of achtergrond ook is, er wordt voor gezorgd dat een dak- of thuisloosgeraakte jongere hier een thuis krijgt. Als er kennis nodig is die niet in huis is, wordt er geschakeld met het netwerk.

De voorzitter merkt op dat mevrouw Cremers toezegde een document te verstrekken, maar dat formeel alleen de wethouder dat kan doen.

Wethouder Bastiaans doet de toezegging de lessons learned uit het movisierapport binnen een week (24 mei) aan de raad toe te sturen. **(toezegging)**

SAB (Tiber) merkt in aansluiting op de vragen van de heer Boelen en de heer Van Rooij op dat er tegenwoordig tijdelijke huurovereenkomsten zijn voor dakloze jongeren, met daaraan gekoppeld een begeleidings-overeenkomst en eventueel een zorgplan. Zo krijgen zij een 'zachte landing'. Als dakloze jongeren naar een reguliere woning gaan, krijgen zij te maken met een huurdersverklaring en die is dan niet altijd positief. Het wordt dan erg moeilijk om naar een reguliere woning te gaan.

Mevrouw Cremers beaamt dat jongeren die uitstromen uit een beschermde woonvorm of maatschappelijke opvang vaak via een zogenaamd driepartijencontract bemiddeld worden. De zachte landing is dan wat meer geborgd. Mevrouw Cremers is er niet mee bekend dat dit een probleem zou opleveren aan 'de achterkant', voor zover zij weet kunnen de jongeren via het genoemde construct op enig moment de woning op hun eigen naam krijgen en daar blijven wonen, al dan niet met ondersteunende begeleiding.

Wethouder Bastiaans vult aan dat de huurovereenkomst kan overgaan op de persoon zelf als die – tijdens een periode van begeleiding – heeft aangetoond een goede huurder te zijn.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) complimenteert de wethouder en de ambtenaren met het gevoerde beleid, dat in de afgelopen vier, vijf jaar heel goed vooruit is gegaan. De Partij Veilig Maastricht denkt dat men er nog niet is, maar gelukkig vinden de wethouder en de ambtenaren dat ook. Enkele praktische vragen: uit eigen onderzoek van vier jaar geleden kwam naar voren dat er tussen 250 en 300 dakloze jongeren waren in Maastricht, inclusief bankhoppers. In de presentatie werd 80 jongeren genoemd plus een groep die nog niet in beeld is. Wat is de inschatting van dat aantal? Opvang van jongeren die niet uit Maastricht komen is een probleem; aanvankelijk stuurde Maastricht hen terug naar de gemeente waar zij het laatst ingeschreven stonden. Hoe is dat nu geregeld? Is er intussen een 24/7-nummer voor deze problematiek? Hoe zit dat met jongeren uit het buitenland? In het verleden zijn er bijvoorbeeld weleens jongeren uit Luik teruggestuurd naar België. En is er een actieplan inzake zorgmijders?

Wethouder Bastiaans vindt het fijn dat de heer Smeets ziet dat er inderdaad stappen zijn gezet. Men is er inderdaad echter nog niet. Er is geen 24-uursnummer, maar wel een daklozenbalie en een e-mailadres waar raadsleden ook gebruik van kunnen maken als hen signalen bereiken. Het is zo dat signalen toch vaak bij een lid van de ketengroep terechtkomen, die dan partijen optrommelt. Dat is niet formeel geregeld, maar gebeurt wel. Met betrekking tot de gehele daklozenproblematiek worden nu heldere afspraken gemaakt. Het kwam de afgelopen jaren voor dat een dakloze persoon werd losgelaten, maar dat kan niet. Partijen hebben zorgplicht, ook gemeenten en daar wordt dan mee geschakeld. Een rol van de gemeente is ook andere partijen helpen bij het nemen van hun verantwoordelijkheid.

Mevrouw Cremers vult aan dat Jekerzicht tegenwoordig een 24-uursbereikbaarheid heeft. Er is dan niet altijd een begeleider aanwezig, maar wel een nachtwaker. Wat de aantallen betreft zijn er inderdaad 80 jongeren in beeld. Het zijn er inderdaad waarschijnlijk veel meer, als men zou rondvragen in de ketengroep zou men wellicht inderdaad uitkomen op 250 tot 300 jongeren. De regiobinding is losgelaten en dat is ook afgestemd met de zorgpartijen. Als een jongere zich meldt, wordt hij vastgepakt en pas losgelaten als zeker is dat hij naar een goede plek gaat, ook als dat in het buitenland is. Onlangs is er bijvoorbeeld een verbinding gemaakt met een zorgpartij in België.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) benadrukt dat een 24/7-nummer in Maastricht erg gewenst wordt. Hij hoopt dat dit heel snel gerealiseerd wordt. Bij Jekerzicht zit een beveiliging, maar zonder kennis van de situatie en als iemand dat nummer belt wordt hij doorverwezen.

SP (Van Gelooven) geeft de beleidsmedewerkers een compliment voor hun goede werk en vraagt hen dat ook door te geven aan de mensen in het werkveld. Ondanks alle inspanningen op dit terrein blijkt het probleem echter te groeien. Wat is de echte achterliggende oorzaak daarvan? Onder de betrokken partners zijn ook veel commerciële partners; is er een onafhankelijke sturing op dat proces of wordt er geconcentreerd op prijs?

Wethouder Bastiaans zet uiteen dat de groep die een groter dan gemiddeld risico loopt dak- en thuisloos te worden groeit. Kinderen met gescheiden ouders lopen bijvoorbeeld een groter risico. Het is zaak die risicogroepen goed in beeld te hebben. Een van de punten die aangepakt zijn in het actieprogramma is de kostendelersnorm. Als jongeren thuis blijven wonen, worden zij meegeteld waardoor ouders soms op hun inkomen gekort worden, wat natuurlijk problemen kan geven. Het landelijk voornemen is die kostendelersnorm eraf te halen tot de leeftijd van 27 jaar. Een ander probleem is het gebrek aan betaalbare woonruimte, waardoor jongeren langer thuis moeten blijven wonen in een vaak niet zo stabiele situatie. Ook de coronapandemie heeft er waarschijnlijk aan bijgedragen dat het met veel jongeren niet zo goed gaat.

De deelnemende partijen zijn om niet betrokken, zij zitten er niet bij om indicaties te doen maar om echt te kijken naar welke partij het best past bij de betreffende jongere. Daarom is een heel diverse groep van partijen zo belangrijk. Er wordt gewerkt met een taakgerichte inkoopvariant, waardoor 'uurtje-factuurkje' niet meer aan de orde is en de prikkel om iemand maar binnen je organisatie te halen er niet is.

Mevrouw Cremers beaamt dat. Iedereen zit aan tafel met hetzelfde doel: het zo goed mogelijk helpen van de jongere. Het gaat niet om het binnenhalen van beschikkingen.

De heer Casters vult aan dat de partijen dat zelf hebben benoemd als onethisch. Bovendien is er helaas geen sprake van schaarste, er is een overvloed aan problematiek. Hij noemt enkele praktijkvoorbeelden die illustreren hoe partijen te werk gaan door elkaar te contacten en helpen. Bij de eerste bijeenkomst is de partijen gezegd dat zij niet namens hun organisatie aan tafel zitten, maar namens de jongeren. Het is aan de gemeente om daarover te waken.

D66 (Van de Kandelaar) geeft ook een compliment voor de aanpak en het resultaat en sluit zich aan bij de heer Smeets: we zijn er nog niet. Zijn de kinderen van slachtoffers van de Toeslagenaffaire ook in beeld? 24/7 bereikbaar is heel belangrijk, kan de wethouder de mogelijkheden daartoe onderzoeken? Zijn er, naast de website, nog andere kanalen via welke jongeren de gemeente kunnen bereiken?

Wethouder Bastiaans veronderstelt dat de heer Van de Kandelaar doelt op uit huis geplaatste kinderen van slachtoffers van de Toeslagenaffaire. Dat valt onder de portefeuille van wethouder Jongen; zij kan bij hem navragen in hoeverre deze kinderen in beeld zijn. **(toezegging)**

Met betrekking tot de bereikbaarheid noemt de wethouder dat er zoals al aangegeven een nummer is bij Jekerzicht. Men krijgt dan inderdaad een beveiliging aan de lijn. Jekerzicht was onderdeel van de Koraal Groep en wordt onderdeel van de Levanto Groep; met deze laatste zal gesproken worden over de aard van de opvang en wat er mogelijk is. Het is belangrijk te weten dat mensen zich ergens kunnen melden en er dan zo snel mogelijk contact met iemand wordt gelegd.

Mevrouw Cremers vult aan dat iedereen de website kan gebruiken en de al genoemde Quickstartapp kan downloaden, waarin onder andere ook informatie te vinden is over opvangmogelijkheden voor jongeren. Daarnaast is er de dak- en thuislozenbalie, het inlooploket waar men zich tijdens kantooruren kan melden.

De voorzitter wijst de domeinleden erop dat dit een informatiesessie is. Als men vindt dat er iets zou moeten gebeuren, zijn daar de raadsvergaderingen voor waar moties ingediend kunnen worden.

VVD (Maillé) is zeer positief over de gehanteerde insteek. Hij gelooft zelf niet zozeer in probleemjongeren, maar in jongeren die op zoek zijn naar een oplossing. Hij is verontrust door het aantal jongeren buiten beeld zoals in de presentatie gemeld. Wat moet men zich bij dat aantal voorstellen? Gaat het om jongeren die risico lopen om dakloos te worden, of zijn het ook jongeren waarvan de gemeente geen gegevens heeft? Wat maakt dat een jongere risico loopt op het worden van dak- en thuisloos? In hoeverre kan men daar een beeld van krijgen, aangezien het erg lastig is om informatie te verkrijgen over jongeren met betrekking tot persoonlijke gegevens?

Wethouder Bastiaans antwoordt dat jongeren niet in beeld zijn als zij geen opleiding volgen en niet aan het werk zijn. Wat de risicogroepen betreft, daar vallen ook kinderen uit gebroken gezinnen onder; dat zijn er veel en daardoor vallen al veel jongeren in een risicogroep. Het is van belang om goed te kijken specifiek welke jongeren dan nog niet in beeld zijn.

De heer Casters vult aan dat jongeren die niet naar school gaan, niet werken en geen uitkering hebben niet in het systeem staan en dus buiten beeld zijn. Er zijn verschillende oorzaken voor dak- en thuisloos worden; als je dak en thuis je geen veiligheid kunnen bieden en als op straat slapen of bankhoppen beter is dan thuis zijn, is dat een oorzaak, of schaamte door schulden enzovoort.

M:OED (Van Rooij) vindt dat zijn vragen nog niet volledig zijn beantwoord. Definitie: de Europese organisatie die hij noemde hanteert naast dakloos en thuisloos dus ook een onveilig en ontoereikend thuis. Worden die thuissituaties ook meegenomen in beleidsvorming, het onderzoek en het nieuwe programma? Waarom is daar wel of niet voor gekozen? Met betrekking tot extra trainingen voor hulpverleners inzake LHBTI-jongeren en jongeren met een migratieachtergrond werd gezegd dat het geregeld is; als mensen echter bellen en dan een beveiliging aan de lijn krijgen, is dat de vraag. Is die getraind in het zo goed mogelijk te woord staan van de genoemde jongeren en weet hij bijvoorbeeld een tolk te vinden? Worden er trainingen aangeboden, hoe wordt gegarandeerd dat de deelnemende organisaties daaraan voldoen? Het Movisierapport mag niet ergens in een la belanden; het is zaak er ook iets van te leren. Het is logisch om per advies te beoordelen waarom dat wel of niet in de context van Maastricht van toepassing is. Komt er een reflectie op het rapport, wordt er iets mee gedaan? De heer Van Rooij herhaalt zijn vraag over het vinden van jongeren die nog buiten beeld zijn: hoe wordt dat gedaan, welke stappen worden precies gezet?

Wethouder Bastiaans herhaalt dat er trainingen zijn en ook wel gegeven worden met betrekking tot LHBTI-jongeren en jongeren met een migratieachtergrond. Bij de partners zit ook een partij die veel ervaring heeft met volwassenen en jongeren met een migratieachtergrond, dus in die zin is daar zeker aandacht voor. De

wethouder begrijpt de behoefte om in acute situaties ook doelgroepspecifieke hulp te bieden, maar wat in de nacht vooral nodig is, is dat de eerste opvang geregeld wordt en dat kan een beveiligger doen. Als er sprake is van een onveilige situatie, zal er ook geschakeld worden met de politie. De wethouder kan niet toezeggen dat er midden in de nacht altijd iemand beschikbaar is die volledig geoutilleerd is voor problematiek rond vraagstukken met betrekking tot LHBT- en migratieachtergrond. In de reguliere opvang zou je daar zeker wel aandacht voor willen hebben.

Uit het Movisierapport en het landelijk actieprogramma zijn leerpunten gekomen; een terugkoppeling daaromtrent is toegezegd.

Er wordt gezocht naar manieren om de jongeren buiten beeld te vinden, zoals het nog scherper aanhalen van de contacten met het jongerenwerk en het promoten van laagdrempelige zaken zoals de Quickstartapp. Er moet goed aangesloten worden op de manieren waarop jongeren gevonden willen worden.

Mevrouw Cremers licht toe dat er daartoe een samenwerking is opgezet met studenten Pedagogiek van Fontys, die dat voor de gemeente onderzoeken.

De heer Casters vult aan dat via de deelnemende organisaties ook jongeren zelf bevraagd zijn over hoe zij de hulp hebben gevonden. Dat was inderdaad veelal via social media. Ze hebben allemaal een telefoon; een idee is daarom ook de peergroup zelf te gebruiken voor het delen van informatie en verwijzen, want de betreffende jongeren kennen elkaar bijna allemaal.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) komt terug op de 24-uursbereikbaarheid. Als een dakloze jongere hem 's avonds opbelt en de heer Smeets belt vervolgens de beveiligger bij Jekerzicht, dan weet die niet met wie hij hem kan doorverbinden of wat hij moet doen. De meeste van de betrokken partners hebben piketdiensten; het zou vrij eenvoudig zijn om een nummer in te stellen dat via die diensten wordt bediend. Dan krijgt men in elk geval altijd een professional aan de lijn en kan er meteen gezorgd worden voor een noodplek.

Wethouder Bastiaans antwoordt dat er ook vanuit woningcorporaties en zorgpartijen behoefte is aan een 24-uursnummer, met betrekking tot verwarde personen. Inderdaad hebben allerlei partijen een piketnummer, het is de vraag wie er *in the lead* is; moet de gemeente dat gaan afdwingen of gaan partijen dat zelf organiseren? Het is in de doorontwikkeling van de maatschappelijke opvang goed het ook hierover te hebben. De wethouder kan niet toezeggen dat dit geregeld wordt, maar het signaal is helder en dat neemt zij mee. Een beveiligger zou bijvoorbeeld contact kunnen opnemen met de piketdienst van een grote organisatie zoals Levanto op het moment dat hij er zelf niet uitkomt.

De voorzitter constateert dat de wethouder twee toezeggingen heeft gedaan: navragen bij wethouder Jongen of de gemeente zicht heeft op uit huis geplaatste jongeren door de Toeslagenaffaire, en de *lessons learned* uit het Movisierapport toe te sturen aan de raad.

Wethouder Bastiaans meldt dat de toezegging inzake de Toeslagenaffaire binnen een week zal lukken. Dat geldt ook voor de toezegging over het Movisierapport.

De voorzitter bedankt de beleidsmedewerkers voor de presentatie en het beantwoorden van de vragen.

7. Sluiting (mondeling)

De voorzitter vond de bijeenkomst zeer waardevol en dankt iedereen voor zijn of haar inbreng. Hij sluit de vergadering om 20.08 uur.